

USNESENÍ

Krajský soud v Plzni rozhodl v senátě složeném z předsedy Mgr. Miroslava Hromady, Ph.D. a soudkyně JUDr. Jarmily Růžkové a Mgr. Jiřiny Hronkové ve věci

žalobce: [redacted] [redacted] narozený dne [redacted]
bytem [redacted]
zastoupený advokátem Mgr. et Mgr. Janem Jungem
sídlem Štěpánská 615/24, 110 00 Praha

proti
žalované: [redacted]
[redacted]

o náhradu nemajetkové újmy

o odvolání žalobce proti rozsudku Okresního soudu v Chebu ze dne 15. 5. 2019, č. j. 12 C 222/2018-55

takto:

Rozsudek soudu prvního stupně se zrušuje a věc se vrací soudu prvního stupně k dalšímu řízení.

Odůvodnění:

1. Napadeným rozsudkem soud prvního stupně zamítl žalobu žalobce, již se domáhal zaplacení nemajetkové újmy ve výši 400 000 Kč (výrok I.) za duševní útrapy, když [redacted] [redacted] – [redacted] při výkonu služby (při řízení služebního motorového člunu na přehradní nádrži [redacted]) usmrtil dne [redacted] z nedbalosti jeho syna [redacted] [redacted] nar. [redacted] [redacted], který plaval v místě, kde koupání není omezeno a působením lodního šroubu mu způsobil rozsáhlé sečné poranění hlavy neslučitelné se životem. Žalobci uložil povinnost zaplatit žalované náklady řízení v částce 2 754 Kč do tří dnů od právní moci rozsudku (výrok II.). Rozhodnutí odůvodnil tak, že k námitce žalované se zabýval promlčením pohledávky žalobce a dospěl k závěru, že pokud zástupce žalobce prokazatelně věděl, že dne [redacted] byla způsobena škoda na životě syna žalobce i to, kdo za škodu odpovídá (žalobce se tuto skutečnost dozvěděl v den úmrtí [redacted]), pak 6 měsíční promlčecí lhůta podle § 32 odst. 3 zákona č. 82/1998 Sb. uplynula dnem [redacted] 2016. Námitka promlčení nebyla vznesena v rozporu s dobrými mravy, a protože žalobce žalobu u soudu uplatnil až 17. 8. 2018, pak je nárok žalobce promlčen. Z toho důvodu žalobu v celém rozsahu zamítl, aniž by se zabýval otázkou výše uplatněného nároku. O nákladech řízení rozhodl podle § 142 odst. 1 o. s. ř., kde kritériem je úspěch ve věci.
2. Proti tomuto rozsudku podal žalobce včasné odvolání a namítl, že samotný vznik škody není tou skutečností, od které by počínala běžet promlčecí doba podle § 32 odst. 1 věta první zákona o odpovědnosti za škodu. Její počátek se odvíjí až od okamžiku, když se poškozený dozvěděl o škodě. Na [redacted] motorovém člunu se nacházeli vedle příslušníků [redacted] i [redacted] [redacted] a [redacted] a až do skončení trestního řízení nebylo jisté, zda za újmu odpovídá pouze [redacted], případně i jiné osoby. Na nárok uplatněný žalobcem měla být aplikována tříletá promlčecí lhůta. V dané věci byly naplněny podmínky pro aplikaci právních

závěrů obsažených v rozhodnutí Ústavního soudu ČR sp. zn. II. ÚS 76/17 a navrhl, aby odvolací soud rozsudek soudu prvního stupně zrušil a věc mu vrátil k dalšímu řízení.

3. Žalovaná v písemném vyjádření k odvolání uvedla, že žalobce opakuje argumentaci uvedenou v žalobě a ve svých dosud učiněných vyjádřeních a odkázala na svá předešlá vyjádření ve věci. Rozsudek soudu prvního stupně je věcně správný, neboť právní posouzení provedené soudem prvního stupně vychází ze skutkových závěrů soudu prvního stupně a navrhla, aby odvolací soud rozsudek soudu prvního stupně potvrdil.
4. Odvolací soud přezkoumal podle § 212 a § 212a o. s. ř. rozsudek soudu prvního stupně v celém rozsahu včetně řízení, které jeho vydání předcházelo, a dospěl k závěru, že odvolání žalobce je důvodné.
5. V posuzované věci se žalobce domáhal po žalované zaplacení nemajetkové újmy za usmrcení svého syna ■■■■■ narozeného ■■■■■, dne ■■■■■ na ■■■■■ ■■■■■ ■■■■■ ■■■■■ ■■■■■ při výkonu hlídkové služby – řízení služebního motorového člunu v blízkosti autokempu ■■■■■ z nedbalosti, kdy řidič člunu nevěnoval dostatečnou pozornost dění na vodní hladině a nepřizpůsobil rychlost plavby povětrnostním podmínkám tak, aby mohl zabránit kolizi s plovoucí překážkou. Soud prvního stupně správně zjistil skutkový stav věci, vycházel i z šetření policie (Generální inspekce bezpečnostních sborů, pracoviště ■■■■■) a z rozsudku Okresního soudu v Chebu ze dne 7. 12. 2017, č. j. 1 T 45/2016-625. Nepochybil, vycházel-li z ust. § 95 odst. 1 zákona č. 273/2008 Sb. o Policii ČR, neboť ■■■■■ prováděl hlídkovou činnost, tedy plnil své úkoly. Nepochybně v té době byl ve službě, a proto namísto něj odpovídá jeho zaměstnavatel, tedy žalovaná.
6. Soud prvního stupně dále dovodil, že pokud zástupce žalobce nahlížel do spisu GIBS (Generální inspekce bezpečnostních sborů) dne 5. 11. 2015, pak zjistil, kdo za smrt ■■■■■ ■■■■■ odpovídá a nárok žalobce je podle § 32 odst. 3 zákona č. 82/1998 Sb. promlčen v 6 měsíční lhůtě, jejíž poslední den připadl na ■■■■■ 2016. Tento závěr soudu prvního stupně neshledal odvolací soud správným. Odvolací soud naopak dospěl k závěru, že nebyl-li žalobce připuštěn v trestním řízení jako osoba poškozená (dne 30. 1. 2017 ve věci vedené u Okresního soudu v Chebu pod sp. zn. 1 T 45/2016), pak od této doby počíná běžet promlčecí lhůta, neboť od tohoto okamžiku se žalobce najisto dozvěděl, že orgány činné v trestním řízení neuvažují o excessu ■■■■■ a povinnost k náhradě újmy nese ten, pro koho ■■■■■ službu vykonával.
7. Klíčová v odvolacím řízení však byla otázka délky promlčecí lhůty, tedy zda vůbec vycházet z ust. § 13 a § 32 odst. 3 zákona č. 82/1998 Sb. (dále jen „OdpŠk“). Odvolací soud dospěl k závěru, že ■■■■■ který řídil člun na přehradě ■■■■■ dne ■■■■■ byl sice ve službě, vůči poškozenému ■■■■■ ■■■■■ však veřejnou moc nevykonával. V rozsudku Nejvyššího soudu ČR ze dne 17. 12. 2014, sp. zn. 30 Cdo 170/2014 je vyjádřen rozdíl mezi odpovědností za škodu způsobenou nesprávným úředním postupem podle § 13 odst. 1 OdpŠk a odpovědností podle obecných ustanovení o náhradě škody. Podle konkrétních okolností může být nesprávný úřední postup představován jakoukoliv činností spojenou s výkonem pravomoci státního orgánu, dojde-li při ní nebo v jejím důsledku k porušení pravidel předepsaných právními normami pro jeho počínání nebo k porušení pořádku určeného povahou a funkcí postupu. Aby šlo o postup „úřední“ musí takto postupovat osoby, které plní úkoly státního orgánu a tento postup musí sloužit výkonu státní moci. Podmínkou aplikace ust. § 13 OdpŠk tedy je, že stát vystupuje jako nositel veřejné moci při jejím uplatňování.
8. Odvolací soud tedy dospěl k závěru, že soudem prvního stupně nebyla správně posouzena otázka délky promlčecí lhůty. ■■■■■ který byl v té době ve služebním poměru k ■■■■■ a vykonával svoji činnost, ji bezprostředně nevykonával vůči tomu, kdo byl usmrcen; jinými slovy vůči němu úředně nepostupoval. Povinnost státu hradit škodu v takovém případě vyplývá z § 95 odst. 1 zákona o Policii ČR. Protože však zákon o Policii ČR neupravuje blíže otázku náhrady při ublížení na zdraví a při usmrcení, je v daném případě nutné aplikovat ustanovení § 2959 občanského zákoníku, který je obecným předpisem ve vztahu k soukromoprávním nárokům.

Zákon o Policii ČR neřeší ani otázku promlčení, proto se promlčení řídí § 609 a násl. občanského zákoníku. Promlčecí (subjektivní) lhůta tak trvá tři roky (srov. § 629 odst. 1 a § 636 odst. 3 občanského zákoníku).

9. Dozvěděl-li se tedy žalobce o úmrtí svého syna dne [REDACTED] (nehledě k tomu, že odvolací soud odvozuje počátek běhu promlčecí lhůty až od pozdějšího okamžiku, jak výše vysvětleno) a žalobu v této věci podal dne 17. 7. 2018, pak nutně byl jeho nárok uplatněn včas.
10. Protože soud prvního stupně se při svém posouzení soustředil pouze na otázku promlčení a nezkoumal důvodnost a zejména výši nároku uplatněného žalobcem, pak odvolací soud podle § 219a odst. 2 o. s. ř. rozsudek soudu prvního stupně zrušil, neboť ke zjištění skutkového stavu věci je třeba provést důkazy, které nemohou být provedeny v odvolacím řízení a věc vrátil podle § 221 odst. 1 písm. a) o. s. ř. soudu prvního stupně k dalšímu řízení.

Poučení:

Proti tomuto usnesení není dovolání přípustné.

Plzeň 11. září 2019

Mgr. Miroslav Hromada, Ph.D., v. r.
předseda senátu